

The Turquoise Bee translated by Rick Fields and Brian Cutillo ಮತ್ತು
Stallion on a Frozen Lake translated by Coleman Barks).

★★★

ಓ! ಬಿಳಿಯ ಕೊಕ್ಕರೆಯೆ
ನಿನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು
ನನಗೆ ಕಡ ಕೊಡುವೆಯೋ
ನಾನೇನೂ ದೂರ, ಬಹುದೂರ
ಹಾರಿ ಹೋಗುವವನಲ್ಲ
ಸುತ್ತಿ ಬರುವೆ ಲಿಥಾಂಗಿನಿಂದ...

ಇದು ತ್ಸಂಗ್‌ಯಾಂಗ್‌ನ ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯ ಕವಿತೆ. ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಕೊಂಚ ಮುಂಚೆ ಬರೆದದ್ದು. ಈ ಕವಿತೆ ಭವಿಷ್ಯದ ನುಡಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಏಳನೇ ದಲಾಯಿ ಲಾಮಾನನ್ನು ಲಿಥಾಂಗಿನಿಂದಲೇ ಹುಡುಕಿ ತರಲಾಯಿತು.

ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ತವಾಂಗ್ ನದಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬರುವ ಹದಿನೈದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಕತ್ತಿನ ಕೊಕ್ಕರೆ(Grus nigricollis)ಗಳ ವಲಸೆ ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು ಟಿಬೆಟಿನಿಂದ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಚಳಿಗಾಲ ಕಳೆಯಲು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕ 'ಆರನೇ ದಲಾಯಿ ಲಾಮಾ ತ್ಸಂಗ್‌ಯಾಂಗ್ ಗ್ಯಾತ್ಸೊನ ಪವಿತ್ರ ಅವತಾರ'ವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಆ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರುಣಾಚಲದ ಮೊನ್ಪಾ ಬೌದ್ಧರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೂಡಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾವನೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಪೀಠ'(National Green Tribunal) ಪೂರಕವಾಗಿಯೇ ಸ್ಪಂದಿಸಿದೆ (2016ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ). ಪವಿತ್ರವೆಂದು ನಂಬುವ ಅಂಶಗಳೂ ಪರಿಸರದ ಉಳಿವಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆಂದು ಅದು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ನಂಜಿಕೆಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕತೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದರೂ ತ್ಸಂಗ್‌ಯಾಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನರೊಡನೆ ಮರಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾನೆ.

ಮೊದಲೇ ತ್ಸಂಗ್‌ಯಾಂಗ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಂದು ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯೆದುರು ನಿಂತ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಅವನ ಕುರಿತ ವಿಷಾದದ ಹೆದ್ದೆರೆಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸಿನ ದಡವನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಕೆ.ಎಸ್. ರವಿಕುಮಾರ್

ಹಾಸನದ ಜೀವ ವಿಮಾ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಪದವೀಧರ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ, ಪರಿಸರ, ಚಾರಣಿ, ಪ್ರವಾಸ, ಛಾಯಾಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಐದು, ಕಿರುಗತೆಗಳ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.